

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002428

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-07-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Харківської державної академії фізичної культури № 217 від 13.09.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Канунов Руслан Анатолійович

2. Ruslan Kanunov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 017

Назва наукової спеціальності: Фізична культура і спорт

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фізична культура і спорт

Дата захисту: 26-08-2024

Спеціальність за освітою: Фізична культура і спорт

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 6393

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, буд. 99, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, буд. 99, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 77.29.58, 77.03.37, 77.03.03

Тема дисертації:

1. Удосконалення техніки виконання змагальних вправ юних важкоатлетів 13-15 років з урахуванням рівнів розвитку фізичних якостей

2. Improvement of Technique when Performing Competitive Exercises of Young Weightlifters Aged 13-15, Considering the Levels of Physical Qualities Development

Реферат:

1. Мета дисертаційного дослідження – розробка та експериментальне обґрунтування методики удосконалення техніки виконання змагальних вправ юних важкоатлетів на попередньо-базовому етапі підготовки з урахуванням рівнів розвитку фізичних якостей. Завдання дисертаційного дослідження: здійснення аналізу сучасного стану формування основних сторін підготовленості юних важкоатлетів 13-15 років; встановлення рівнів прояву рухових здібностей, морфофункціональних і психофізіологічних показників та особливостей виконання фазової структури елементів техніки змагальних вправ юними важкоатлетами 13-15 років різного рівня фізичної підготовленості; виявлення кореляційного взаємозв'язку між основними елементами фазової структури рухів, що забезпечують їхнє виконання та визначення факторної структури впливу рівня фізичних якостей на техніку виконання змагальних вправ юними важкоатлетами 13-15 років; розроблення та експериментальне обґрунтування ефективності розробленої

методики удосконалення техніки виконання змагальних вправ у важкій атлетиці залежно від рівня розвитку фізичних якостей юних важкоатлетів 13-15 років. Об'єктом дослідження був навчально-тренувальний процес, спрямований на розвиток фізичних якостей та удосконалення рухової діяльності юних важкоатлетів 13-15 років. Предметом дослідження була техніка виконання вправ юних важкоатлетів 13-15 років залежно від рівнів розвитку рухових якостей, що забезпечують їх виконання. Дослідження передбачало використання комплексів таких методів: теоретичного аналізу й узагальнення науково-методичної літератури; педагогічні методи дослідження й експерименту (спостереження, експертна оцінка, антропометричні методи, біомеханічні методи, тестування рухових якостей і технічної підготовленості); медико-біологічні: антропометрія, дослідження функціонального стану серцево-судинної та системи зовнішнього дихання; психофізіологічні методи дослідження; методи математичної статистики (метод середніх величин, перевірка статистичних гіпотез, кореляційний і факторний аналіз). У результаті проведеного дисертаційного дослідження отримано три групи за ступенями їх новизни. Підтверджено наукові дані, що розробка теоретичної концепції планування фізичних навантажень у навчально-тренувальному процесі юних спортсменів силових видів спорту ґрунтується на знаннях вікових періодів та прояву рухових здібностей; кожному віковому періоді спортсменів наявні психофізіологічні та морфофункціональні особливості, які необхідно враховувати під час організації навчально-тренувального процесу та розробки нових методик спортивних тренувань; застосування поетапних засобів швидкісно-силової, силової та координаційної спрямованості, забезпечують достатній рівень розвитку силових та швидкісно-силових можливостей спортсменів; використання спеціальних засобів, розвивають рухові якості, відповідно покращуючи їхню якість. Доповнено та розширено такі дані: навчання й удосконалення техніки фазової структури рухів змагальних вправ юних важкоатлетів необхідно здійснювати у поєднанні з розвитком фізичних якостей; швидкісно-силова якість та вибухова сила є важливою спеціальною якістю для виконання фазової структури змагальних вправ при підйомі штанги у важкій атлетиці. Задля збільшення м'язової сили потрібне використання розтягування м'язових волокон, оскільки еластичність з'єднання тканини зумовлює наповнення м'язами потенційної енергії, яка в період скорочення перетворюється і втілюється у вправах швидкісно-силового спрямування та силового характеру; використання швидкісно-силових та силових вправ, покращує роботу «швидких» м'язових волокон, потужність, яких визначає силові можливості спортсменів. У процесі проведених досліджень вперше: визначено найбільш вагомні елементи техніки фазової структури рухів змагальних вправ, які потребують прояву силових та швидкісно-силових якостей та координаційних здібностей у тренувальному процесі юних важкоатлетів 14-15 років з урахуванням різного рівня фізичної підготовленості; встановлено взаємозв'язок кореляційної залежності між руховими якостями, морфофункціональними і психофізіологічними показниками та виконанням різних елементів техніки фазової структури змагальних вправ у юних важкоатлетів 13 років з урахуванням різного рівня фізичної підготовленості; визначено структуру факторного аналізу змагальної діяльності юних спортсменів під впливом розробленої експериментальної методики протягом річного макроциклу; розроблено експериментальну методику з удосконаленням техніки фазової структури рухів змагальних вправ важкої атлетики й розвитку фізичних якостей, що забезпечують ефективне їх виконання у юних важкоатлетів 13-15 років.

2. The purpose of the thesis - development and experimental substantiation of the method of improvement of technique when performing competitive exercises of young weightlifters at the preliminary-basic stage of preparation Considering levels of development of physical qualities. The tasks of the dissertation research: to analyze the modern state of formation of the main aspects of fitness of young weightlifters aged 13-15; to establish the levels of manifestation of motor abilities, morphofunctional and psychophysiological indicators and features of performance of the phase structure of elements of competitive exercises technique by young weightlifters aged 13-15 of different levels of physical fitness; to reveal the correlation between the main elements of the phase structure of movements which provide their performance and to define the factor structure of the influence of the level of physical qualities on the technique of performing competitive exercises by young weightlifters of 13-15 years; to develop and experimentally substantiate the effectiveness of the developed methodology for improving

the technique of performing competitive exercises in weightlifting depending on the level of development of physical qualities of young weightlifters aged 13-15. The object of the study was the educational and training process aimed at the development of physical qualities of young weightlifters aged 13-15. The subject of the research was the technique of exercises of young weightlifters aged 13-15 depending on the levels of motor qualities development that provide their performance. The study involved the usage of complexes of the following methods: theoretical analysis and generalization of scientific and methodological literature; pedagogical methods of research and experiment (observation, expert evaluation, anthropometric methods, biomechanical methods, testing of motor skills and technical fitness); medical and biological: anthropometry, study of the functional state of the cardiovascular and external respiratory systems; psychophysiological research methods; methods of mathematical statistics (method of averages, verification of statistical data, correlation and factor analysis). As a result of the dissertation research, three groups were obtained according to the degree of their novelty. The scientific data confirmed that the development of the theoretical concept of physical activity planning in the educational and training process of young sportsmen of power sports is based on the knowledge of age periods and manifestation of motor abilities; each age period has psychophysiological and morphofunctional features that must be considered during the organization of the educational and training process and the development of new methods of sports training; application of step-by-step means of high-speed and power, strength and coordination orientation, providing a sufficient level of development of power and high-speed and power capabilities of sportsmen; usage of special means, developing motor qualities, accordingly improving their quality. The following data have been supplemented and expanded: training and improvement of the technique of the phase structure of movements of competitive exercises of young weightlifters should be carried out in combination with the development of physical qualities; speed and power quality and explosive power are important special qualities for the performance of the phase structure of competitive exercises when lifting the barbell in weightlifting. In order to increase muscle strength it is necessary to use stretching of muscle fibers, as elasticity of a tissue connection causes filling of potential energy by muscles which during a contraction is transformed and embodied in exercises of high-speed and power direction and power character; the usage of high-speed and power exercises improves work of "fast" muscle fibers, power of which determines power possibilities of sportsmen. In the course of the conducted researches for the first time: the most important elements of phase structure technique of movements of competitive exercises that require the display of power and high-speed-power qualities and coordination abilities in the training process of young weightlifters aged 14-15 considering different levels of physical fitness are defined; the interrelation of correlation dependence between motor qualities, morphofunctional and psychophysiological indicators and performance of different elements of technique of phase structure of competitive exercises of young weightlifters of 13 years considering different levels of physical fitness is established; the structure of factor analysis of competitive activity of young sportsmen under the influence of the developed experimental methodology during the annual macrocycle was determined.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Канунов Р.А., Півень О.Б., Джим В.Ю. Аналіз технічних помилок при виконанні ривка класичного юними важкоатлетами на етапі попередньо-базової підготовки. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної

культури (фізична культура і спорт). 2023. № 4. С. 98-104. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.04\(163\).19](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.04(163).19).

- 2. Канунов Р.А., Джим В.Ю., Півень О.Б. Аналіз технічних помилок при виконанні змагальної вправи поштовху класичного юними важкоатлетами на етапі попередньо-базової підготовки. Фізичне виховання та спорт. 2023. № 1. С. 88-95. <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2023-1-12>.
- 3. Канунов Р. А., Джим В. Ю., Півень О. Б. Кореляційний взаємозв'язок між основними елементами техніки поштовху класичного та морфологічними показниками і показниками фізичної підготовки, що забезпечують їх виконання юними важкоатлетами 12 років. Фізичне виховання та спорт. 2023. № 4. С. 100-109. <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2023-4-12>.
- 4. Джим В., Канунов Р. Порівняльна характеристика тренувальних занять юних спортсменів 15-17 років, які займаються важкою атлетикою. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Педагогічні науки. 2023. № 2 (55) С. 5-11. <https://doi.org/10.32689/maup.ped.2023.2.1>.
- 5. Канунов Р. А., Джим В. Ю., Півень О. Б. Встановлення кореляційної залежності між основними елементами техніки ривка класичного та морфологічними показниками юними важкоатлетами 12 років. Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. 2023. № 17. С. 250-259. <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2023-17.31>.
- 6. Канунов Р.А., Джим В.Ю. Порівняльний біомеханічний аналіз елементів техніки змагальної вправи ривка класичного при виконанні юними важкоатлетами 13 років. Фізичне виховання та спорт. 2024. № 1. С. 212-218. <https://doi.org/10.26661/2663-5925-2024-1-29>.
- 7. Канунов Р., Півень О. Вдосконалення технічної підготовки кваліфікованих важкоатлетів. Сучасні погляди студентської молоді на фізичну культуру, спорт та здоров'я людини: збірник статей наукової конференції, 28-29 листопада 2019 року. Харків : ХДАФК, 2019. С. 188-191.
- 8. Канунов Р. Аналіз техніки змагальних вправ у важкоатлетів на етапі попередньо-базової підготовки в залежності від рівня фізичного розвитку. Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи: збірник тез XXII Міжнародної науково-практичної конференції, 6-7 грудня 2022 року. Харків: ХДАФК. С. 183-186.
- 9. Канунов Р.А., Джим В.Ю. Психологічна підготовка важкоатлетів 13-15 років як головний чинник підготовки до змагань. Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки фахівців в умовах сучасного освітнього простору: Матеріали X Науково-практичної конференції, 22 квітня 2024 р. Харків: ХДАФК, 2024. С. 22-24.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U109184

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Півень Олександр Борисович

2. Oleksandr B. Piven

Кваліфікація: к.фіз.вих., доцент, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, буд. 99, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернозуб Андрій Анатолійович

2. Andrii Chernozub

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6293-8422

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пронтенко Костянтин Віталійович

2. Kostiantyn Prontenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0588-8753

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова

Код за ЄДРПОУ: 08183359

Місцезнаходження: проспект Миру, буд. 22, корпус ЖВІ, Житомир, Житомирський р-н., 10004, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Окунь Дар'я Олександрівна
2. Daria Okun

Кваліфікація: к.фіз.вих., доц., 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0639-5846

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, буд. 99, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тихорський Олександр Анатолійович
2. Oleksandr Tykhorskyi

Кваліфікація: к. фіз.вих, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1779-0849

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, буд. 99, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мулик Катерина Віталіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мулик Катерина Віталіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

Гриньова Тетяна Іванівна

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна